

Felaktiga målningsmetoder riskerar skämna ut branschen!

Men med kunskap om rätt förbehandling och rätt färgval skulle problemet vara ur världen

ÅSA RAGNARSSON

Flertalet fabrikslackerade tak som flagnar, målas om men flagnar igen. Och kunderna blir allt mer negativt inställda. Det gäller även aktörer inom branschen och många menar att nu får det vara nog.

– Lär er underhålla de fabrikslackerade taken på ett korrekt sätt och inse att nya material kräver nya metoder och ny utrustning, säger flera kritiska röster.

Kunskapen finns, den är dessutom satt på pränt. Många plåtslagare, fastighetsägare och målningskonsulter har även gått kurser i ämnet. Men där tar det stopp. Lars Kjellberg, Introteknik, är en av alla de som undrar varför informationen om hur man målar om plåttak inte når fram till dem som jobbar med det. Främst syftar han på underhållet av plastisolbelagd plåt som kanske är det största problemet eftersom den kräver en mer omfattande förbehandling för att resultatet ska bli bra.

– Med omfattande förbehandling menas vattenblästring med minst 500 bar och hetvatten, men gärna 700 – 800 bar och hetvatten, eftersom avverkningen då går så mycket snabbare. Därefter måste man kontrollera vidhäftningen av kvarvarande plastisol. Sedan använder man lämpligt vis de färger som framtagits just för ommålning av plastisolbelagd plåt,

säger Lars och påpekar att han faktiskt är mycket oroad över branschens rykte om man inte snarast får ut den här informationen och kommer till rätta med problemet. Han berättar också att de flagnande taken har fått en del stora fastighetsägare att börja dra öronen åt sig, speciellt i stockholmsområdet där många nu väljer att anlita entreprenörer och konsulter från andra delar av landet.

Ett Stockholmsproblem

Leif Johansson, Renovator, anser också att problemet med bland annat plastisolta-

ken, i huvudsak är Stockholmsrelaterat. En orsak är att det där finns flera företag som satsar på ommålning av tak, men som inte har utbildning eller kunskap och därför heller inte kan hantera plåtmaterial på ett riktigt sätt. Men också för att det helt enkelt finns för få riktiga utrustningar för effektiv färgborttagning. Enligt Leif ser problemet tyvärr ut att snabbt växa sig större och han är noga med att påpeka allvaret i situationen.

– Kunder som blir besvikna om och om igen vänder sig till andra typer av företag. Ute i landet görs jobben oftast bättre ►

Med rätt metod, det vill säga varmvattenblästring med ett arbetstryck på över 500 bar och kallvattenblästring med ett arbetstryck på över 1000 bar, får man bort all nedbruten plastisol. Bild publicerad med tillstånd av Atumat högtrycksteknik AB.

Foto: Fr Ramström

◀ och föreskrivs också av plåt- och målningsskylter. Inom andra branschsegment så som betong och stålrenovering föreskrivs borttagning av dåligt sittande färg genom blästring, inte högt trycksvätt. Plåtslageribranschen kan därför komma att konkurrera ut sig själv, menar han.

Plåtslageribranschen kan komma att konkurrera ut sig själv

För dyrt

Kurt Fredrikson, Tikkurila Coatings, är även han mycket engagerad i ämnet, vilket också grundar sig i bristande seriositet kring underhållet av plåttak som hans företag allt som oftast kommer i kontakt med.

– Som färgleverantör hamnar vi ständigt i ärenden som har sin grund i bristande, för att inte säga obefintlig kunskap om hur man underhåller plåttak och då framförallt plåttak belagda med plastisol, berättar han.

För Kurt är det en självklarhet att nya material oftast kräver nya metoder. Dessvärre är det ofta så att nya metoder kostar pengar och kräver att man investerar i utrustning. Det tror han, kan vara en del i förklaringen till varför plåtslageriföretagen inte skaffar tillräckliga resurser för att på ett korrekt sätt kunna förbehandla i samband med ommålning av plastisoltak och andra fabrikslackerade ytor.

Kunskap löser problemet

Ytterligare en som vill uppmärksamma vikten av korrekt förbehandling är Erik Östberg på SSAB. Han ansvarar för de ärenden som inkommit angående SSAB-tillverkade plastisoltak.

– Rätt förbehandling är en förutsättning för ommålning av plastisoltak. Har

man väntat för länge med underhållet så måste all nedbruten plastisol bort. Med 15 års erfarenhet av ommålning av plastisolbelagda tak så vet jag, att med rätt förbehandling och för ändamålet rätt färgsystem får man goda resultat, säger Erik.

Genom kursverksamhet och Teknikhandboken har PLR tillsammans med bland annat Kurt Fredrikson försökt att sprida kunskap om plastisolen och andra, för plåtslageribranschen historiskt sett, ”nya” material.

– Undermåliga beskrivningar har en stor skuld i problemen med den fabrikslackerade plåten, anser Lars Kjellberg och han är därför mycket glad åt de kurser i ämnet som PLR tillsammans med flera aktörer i branschen är på gång att anordna för just konsulter.

För som sagt, kunskapen finns och Kurt Fredrikson påpekar att den inte är tagen ur luften utan insamlad från kunliga inom branschen samt baserad på faktiska undersökningar.

– Om branschen bara kunde ta lärdom av all den vetskap som finns samlad i ämnet, så skulle man slippa alla reklamationer vid ommålning och därmed onödiga kostnader. Det är synd att så få tar åt sig av informationen, beklagar han.

Utvecklingen fortsätter

Vad samtliga plastisolskeptiker kritiserar är alltså att kunskapen om förbehandling vid ommålning av tak inte når ut. Det

vilar ett ansvar på återförsäljare att informera om korrekt behandling, men man menar att detta inte görs. Informationen finns dessutom tillgänglig i Teknikhandboken, men de framtagna rekommendationerna följs inte.

Det är ingen tvekan om att utvecklingen inom takmålning har gått vidare och att det därför kan bli väldigt olyckligt om man blandar nya material med gamla metoder. Den här kritiken gäller alltså egentligen inte materialet i sig och plastisolen som sådan, utan segheten inom branschen och att man inte hänger med i utvecklingen.

Kurt Fredrikson påpekar att nya material kommer att fortsätta ta sig in på marknaden och att de sannolikt i sin tur kommer att kräva ytterligare nya metoder.

Alltså kan det här fenomenet komma att upprepa sig även med andra material.

– Det viktiga är att man skaffar sig kunskapen om hur de nya materialen ska underhållas och helst innan man börjar använda dem, för annars kan det bli dyrt.

Angående plastisolen så behöver det inte vara kostsamt om man underhåller taket enligt föreskrifterna, avslutar han.

(Ur Teknikhandboken)

Förbehandling, Plastisol *Lämpliga metoder är slipning, sandblästring, våt sandblästring eller vattenblästring. Med vattenblästring avses normalt ett arbetstryck över 450 bar. Proov har visat att ett arbetstryck över 1000 bar krävs för rationell och effektiv blästring av större ytor. Efter blästringen är det viktigt att kontrollera att inga mjukgörarester, fett eller klorider finns kvar på plåtytan...* □

Det behöver inte vara kostsamt om underhållet görs i tid

Grattis!

Så här blev resultatet av CW Lundbergs frågetävling vid PLRs föbundsstämma i Falun.

Har man koll på kollegor och konkurrenter så kan det i bland bli riktigt lyckat. Vad dessa pristagare visste var att Dala-profil grundades 1980 och att de har sex typer av profilerad plåt. Dessutom visste de att det är fastighetsägaren som ansvarar för takskydd på byggnader och sist men inte minst att det krävs takbrygga på taket vid fasadhöjder på 9 meter och taklutning 25 grader.

1:a pris En Stugweekend i Orsa Grönklint
Bo Elgstam, M2 Plåtslageri i Stockholm

2:a pris Presentkort från CW Lundberg AB på 1500 kronor
Lennart Möller, Möllers Bleck & Plåt AB i Oxie

3:e pris Presentkort från Dala-Profil AB på 1500 kronor
Bengt Andréasson, Andréassons Plåt i Uppsala